

VINNI-PAJUSTI GÜMNAASIUMI KOOLIEKSAMI ERISTUSKIRI

1. Eksami üldandmed

1.1 Eksami eesmärk

- saada ülevaade õppimise ja õpetamise tulemuslikkusest koolis ning suunata eksami sisu ja vormi kaudu õppeprotsessi;
- toetada õpilaste ettevalmistust ja valikute tegemist õpingute jätkamiseks;
- anda alus otsuse tegemiseks gümnaasiumi lõpetamise kohta.

1.2 Eksami sihtrühm

- Gümnaasiumi koolieksami sooritavad 12. klassi lõpus kõik gümnaasiumi lõpetajad, kes on läbinud kooli õppekavas sätestatud kohustuslikud kursused, õppesuunast lähtuvad kohustuslikud valikkursused ja õpilase poolt valitud valikained, kokku vähemalt 96 kursuse mahus.
- 12.klassi õpilane, kes on jõudnud 11. või 12. klassis vähemalt ühes koolieksami valikus olevas aines aineolümpiaadi vabariiklikku vooru või uurimistöös, vabastatakse tema soovi korral koolieksamist ning tema koolieksami tulemuseks loetakse maksimumtulemus.

1.3 Eksamil nõutud teadmiste ja oskuste tase

- Eksamitöö koostamisel lähtutakse kooli õppekavas toodud õppe-eesmärkidest ja eksamiainete õpitulemustest ning arvestatakse kehtivas riiklikus õppekavas. Eksamil nõutud teadmised ja oskused on määratletud kooli õppekava vastavate kursuste õpitulemustes.
- Eksamitöö ülesanded koostatakse õppesuundade kohustuslike kursuste põhjal.
- Eksamiülesanded koostatakse kõikide antud ainet õppivate õpilaste jaoks ühise õppesisu põhjal.

2. Eksami ülesehitus

2.1. Eksami korraldus, ülesehitus ja vorm

2.1.1 Õpilased valivad koolieksami aine hiljemalt 20. jaanuariks.

2.1.2 Lõpetajal on võimalik valida koolieksam järgmiste õppeainete seast: bioloogia, geograafia, keemia, füüsika, ajalugu, ühiskonnaõpetus, inimeseõpetus (perekonnaõpetus), 2. võõrkeel (kas B- või C võõrkeelena), kirjandus, kehaline kasvatus, muusikaajalugu, kunstiajalugu.

2.1.3 Gümnaasiumi koolieksam bioloogias, geograafias, keemias, füüsikas, ajaloos, ühiskonnaõpetuses on kirjalik, inimeseõpetuses, kunstiajaloo, muusikaajaloos ja kirjanduses suuline ning 2. võõrkeeles on üks osa kirjalik ning teine osa suuline, kehalises kasvatuses suuline ja kehalised katsed.

2.1.4 Teemade määramine, kordamisküsimuste, eksamiülesannete, näidistööde ja hindamisjuhendite ettevalmistamine on aineõpetajate ja ainekomisjonide ülesanne. Näidistöös tuuakse ära eksami läbiviimise põhimõtted, eksamiks ettenähtud aeg, hindamiskriteeriumid, iga ülesande oodatav õige vastus (üks võimalikest) ja punktijaotus ning soovituslikud materjalid eksamiks valmistumiseks.

2.1.5 Eksami toimumise kuupäeva, kellaaja, vähemalt kolmeliikmelised eksamikomisjoni koosseisud töö koostamiseks, läbiviimiseks ning hindamiseks kinnitab kooli direktor vastava käskkirjaga 10. veebruariks. Eksamikomisjoni esimees ega koolieksamitöö koostaja ei ole üldjuhul eksamineeritava klassi eksamiaine õpetaja.

2.1.6 Eksamikomisjon valmistab ette riikliku õppekava ja kooli õppekava alusel koostatud koolieksami töö koos hindamisjuhendiga kahes variandis (põhieksam, korduseksam), mille

eksamikomisjoni esimees esitab elektrooniliselt direktorile kinnitamiseks hiljemalt jooksva õppeaasta 1. Aprilliks.

2.1.7 Gümnaasiumi koolieksam toimub pärast riigieksameid, kuid enne 20. juunit.

2.1.8 Eksami kestuseks on kuni 180 minutit. Kui eksaminand lõpetab eksamitöö ettenähtust varem, on tal lubatud pärast eksamitöö üleandmist eksamiruumist lahkuda.

2.1.9 Eksami ajal võib eksamiruumist lahkuda vaid vältimatul vajadusel. Lahkumis- ja saabumisaeg märgitakse eksamitööle.

2.1.10 Kirjalikud eksamid on vaheajata, 2. võõrkeele eksami kirjaliku ja suulise osa vahel on vaheaeg. Suuline eksamiosa toimub eksaminandidele eelnevalt teatatud ajagraafiku alusel ning võib toimuda ka kirjalikuleksamile järgneva(te)l tööpäeva(de)l, kui eksaminandide arv on suur ühe päeva jaoks.

2.1.11 Eksamil kasutamiseks lubatud abivahendid (nt õigekeelsussõnaraamat, põhiseadus, maailma ajaloo atlas, sõnastikud, keemia tabelid, võõrkeele käänamistabel, kalkulaator, vmt) on nimetatud iga aine eksamitöö ja näidiseksamitöö juures. Need jagab eksamikomisjon eksaminandidele.

2.1.12 Eksamiruumis ei ole nähtaval kohal ainealaseid skeeme, tabeleid jmt eksamiaine informatsiooni sisaldavat.

2.1.13 Kõrvalise abi või ebaausate võtete kasutamisel või muul moel eksami korra rikkumisel, kõrvaldatakse eksaminand eksamilt ning tema eksamitööd ei hinnata. Sel juhul sooritab õpilane korduseksami.

2.1.14 Maksimaalne võimalik punktide arv on toodud iga eksamitöö alguses (soovitav maksimumpunktide arv on 100).

2.1.15 Eksamitöö koosneb küsimustest ja ülesannetest, mis nõuavad õpitud nähtuste, mõistete, seaduspärasuste teadmist, nendest arusaamist, oskust loogiliselt mõelda, analüüsida ja üldistada, rakendada oma teadmisi erinevate probleemide lahendamisel.

2.1.16 Eksamitöö sisaldab eri raskusastmega ülesandeid. Eksamitöös võivad olla järgmist tüüpi ülesanded:

- Valik ja etteantud vastustega ülesanded: õigete vastusvariantide leidmine, vastavusse seadmine, grupeerimine, lünkade täitmine, lühivastusega küsimused, protsesside äratundmine joonistelt, skeemi täiendamine, numbrilise vastusega küsimused (järjestada numbreid kasutades teatavad protsessid toimumise järjekorras).
- Omavastusküsimused (vabalt konstrueeritava vastusega küsimused): essee tüüpi küsimused – vastuseks on tekst, mille õigsust hinnatakse sisust lähtuvalt (nimetamine, näidete toomine, kirjeldamine, selgitamine, võrdlemine); etteantud info alusel (joonised, graafikud, arvandmed, tekst) järelduste tegemine, selgitamine, võrdlemine, vastavusse seadmine, grupeerimine vm; info õigsuse hindamine (leida või parandada vead joonistel, tekstis jmt).

2.1.17 Eksamitöö koostamisel lähtutakse põhimõttest, et ca 50% saadavatest punktidest peegeldavad teadmiste ja mõistmise tasandil omandatud ja ca 50% punktidest teadmiste rakendamist.

2.1.18 Eksamitöö vastused ja arutelu kirjutatakse selleks kooli poolt antud eksamitööle loetavas käekirjas. Õpilasele antakse ka mustandileht, mis tagastatakse koos eksamitööga, kuid mustandis kirjutatud ei arvestada eksamitöö hindamisel. Vastuste parandamisel eksamitöös tõmmatakse vale vastus maha ja kirjutatakse kõrvale uus vastus, ei ole lubatud kasutada korrektorit.

3. Eksamitöö hindamine ja tulemuste apelleerimine

3.1. Hindamise läbiviimine ehk hindamisprotsessi kirjeldus

3.1.1 Eksamitööid hindavad direktori käskkirjaga moodustatud vähemalt kolmeliikmelised eksamikomisjonid, iga tööd hindab vähemalt kaks õpetajat.

3.1.2 Eksamit hinnatakse hindamisjuhendi alusel, mille koostab eksamitöö koostanud komisjon.

3.1.3 Eriarvamuse korral kaasatakse hindamisse eksamikomisjoni esimees, kel on õigus kas ise

otsustada või kaasata eksperthinnanguks vastava aine õpetaja väljastpoolt eksamikomisjoni.

3.1.4 Kui eksamitööde hindaja tuvastab eksamitöös kõrvalise abi kasutamise või loomevarguse (eri eksamitöodes süstemaatiliselt esinevad ühesugused vead ja/või parandused, identselt sõnastatud vabavormilised vastused vms), informeerib ta sellest eksamikomisjoni, kes otsustab, kas on tegu eksamikorra rikkumisega ning hinnata töö 0 punktiga.

3.1.5 Gümnaasiumi koolilõpueksam on sooritatud rahuldavalt, kui saavutatud on vähemalt 50% maksimaalsest tulemusest.

3.1.6 Koolieksami tulemused protokollitakse ja eksamitöid säilitatakse vähemalt 3 aastat.

3.1.7 Eksamitulemused teatatakse eksaminandile elektroonilise hindamissüsteemi Studium kaudu hiljemalt viie eksamile järgneva tööpäeva jooksul.

3.1.8 Eksaminandil on õigus tutvuda pärast tulemuste teadasaamist oma eksamitööga.

3.2. Eksamitulemuste vaidlustamine

Kui eksaminand ei ole koolieksami tulemusega rahul, siis on tal õigus esitada vaie kooli direktorile 3 tööpäeva jooksul pärast eksamitulemuste teatavaks tegemise päevast. Esitatud vaided vaatab läbi koolidirektori moodustatud apellatsioonikomisjon 3 tööpäeva jooksul. Eksamikomisjonil on õigus jätta eksamitöö tulemus muutmata, seda tõsta või langetada.

3.3 Korduseksami korraldamine

Gümnaasiumilõpetajal, kes sooritas koolieksami mitterahuldavalt või ei sooritanud koolieksamit, on võimalus sooritada korduseksam kooli direktori poolt kinnitatud materjalide alusel ja kooli direktori poolt määratud ajal hiljemalt jooksva õppeaasta 30. juuniks. Õpilase taotlusel võib eksam toimuda ka pärast 30.juunit, hiljemalt jooksva õppeaasta 25. augustiks.

3.4 Hindamisjuhendi koostamise põhimõtted

Hindamisjuhendis tuuakse ära eksami läbiviimise põhimõtted, hindamiskriteeriumid, iga ülesande oodatav õige vastus (üks võimalikest), punktiskaala ning õppematerjalid, mille alusel eksam on koostatud.

3.5. Hindamiskriteeriumid

3.5.1 Eksamit hinnatakse eksamikomisjoni poolt kinnitatud hindamisjuhendi põhjal, üksikülesannete kaupa. Hindamisjuhend kirjeldab iga ülesande, aspekti või üksikküsimuse osakaalu kogu eksamitöö hindamisel. Eksamitöö hindamisjuhendid töötavad välja eksamitööde koostamise komisjonid.

3.5.2 Kirjaliku eksamitöö hindamisjuhend koos võimalike vastustega on toodud iga eksamitöö juures. Kui eksaminandi vastus erineb juhendis pakutust, kuid on sisuliselt õige ja ammendav, siis hinnatakse seda maksimumpunktidega.

3.5.3 Valikvastustega ülesandes saab õpilane tavaliselt 1 punkti (mõnel juhendis ettenähtud juhul ka 0,5 punkti) iga õigesti vastatud valiku eest, maksimumtulemus saadakse siis, kui kõik vastused on õiged.

3.5.4 Arvutusülesannete korral hinnatakse ülesande iga olulist etappi 1 punktiga, lihtsamaid etappe mõnel juhul ka 0,5 punktiga. Mitmeelemendiliste ülesannete puhul hinnatakse iga elementi eraldi.

3.5.5 Suulise eksami hindamiseks kasutatakse hindamisjuhendis toodud vastavat hindamisskaalat ja hindamiskriteeriume. Iga ülesande juures on toodud maksimumpunktide arv.

3.5 Lõpphinde kujunemise põhimõtted

3.6.1 Eksami tulemused summeeritakse lõpptulemuseks ja ümardatakse täisarvuliseks ning alati õpilase kasuks.

3.6.2 Eksamikomisjoni üks liige kontrollib enne eksamitöö lõpphinde panemist antud punktide arvestamise õigsust.

3.6.3 Eksamitööd hinnatakse viie palli süsteemis.

3.6.4 Eksamitöö hindamisel kasutatakse järgmist punktiarvestust:

hinne „5” 90–100 % maksimumpunktidest

hinne „4” 75–89 % maksimumpunktidest

hinne „3” 50–74 % maksimumpunktidest

hinne „2” 20–49 % maksimumpunktidest

hinne „1” 0–19 % maksimumpunktidest.

4. Soovituslikud materjalid eksamiks ettevalmistumisel

4.1 Eksamiks valmistumiseks sobivad õppematerjalid

Eksamiks valmistumiseks soovitatavate õppematerjalide ja teemade nimekiri aineti antakse 12. klassi õpilastele hiljemalt 1. veebruariks.